

Europoslanec Ivan David: Evropský parlament jedná o zákazu ledniček a mrazáků

- CZ24 News | 10. října 2021

EU: V pondělí 11. 10. 2021 bude Výbor pro životní prostředí Evropského parlamentu (ENVI) hlasovat o stanovení vyjednávacího mandátu pro Evropskou komisi a členy europarlamentní delegace, kteří budou EU zastupovat na Konferenci OSN o změně klimatu v britském Glasgowu. Švédský europoslanec Pär Holmgren z frakce Zelených předložil do textu mandátu vyjednávačů za EU návrh, jehož podstatou je návrh urychlení zákazu používání některých plynů – zejména – hydrofluorocarbonu (HFC). Tento plyn je mimo jiné používán jako chladicí médium v potravinářství. Schválení jeho návrhu by způsobilo kolaps potravinářské výroby v EU.

Podle skupiny nařízení EP a Rady označovaných jako „hygienický balíček EU“ musí být těla zvířat po porážce na jatkách zchlazena na teplotu, kterou legislativa předepisuje pro další zpracování na maso a masné výrobky. Podle pravidel stanovených v hygienickém balíčku jsou k tomu využívány chladicí linky poháněné právě HFC. Tento plyn je používán jako chladicí médium i u vozidel, jimiž je maso přepravováno k dalšímu zpracování a rozváženo do maloobchodních prodejen. Bez jeho použití by nebylo možné provozovat v maloobchodních prodejnách ani chladicí pulty na mléko a mléčné výrobky jako jogurty, tvaroh nebo máslo. Kromě masného průmyslu je HFC používán i při zpracování ovoce a zeleniny.

V pátek 8. 10. 2021 se na mě jako koordinátora frakce Identita a demokracie (ID) v Zemědělském výboru obrátili s naléhavou žádostí o intervenci u kolegů z výboru ENVI zástupci Sdružený výrobci domácích spotřebičů a Potravinářské komory ČR. Po prověření závažných informací z jejichž žádosti u dozorových orgánů státní správy ČR jsem se jménem skupiny europoslanců naší frakce pracující v Zemědělském výboru obrátil na kolegu koordinátora frakce ID v ENVI a všechny poslance, kteří naši frakci ve výboru zastupují, s přímluvou o zamítnutí tohoto šíleného návrhu švédského zeleného europoslance.

Netuším, kde poslanec Holmgren (obr. 1) k tomuto návrhu přišel. Zřejmě se ale příliš nenamáhal zjišťováním dopadů, které by jeho schválení mohlo způsobit. Plyn HFC je kromě chladicích zařízení v potravinářství a domácích ledniček, sušiček prádla a dalších spotřebičích používán rovněž v tepelných čerpadlech a klimatizacích budov. Schválení návrhu urychleného zákazu HFC mohlo způsobit, že se i budovy Evropského parlamentu v Bruselu a Štrasburku promění ve skleněnou výheň, v níž by bylo extrémně obtížné pracovat.

Návrh zeleného poslance by rozhodně nepomohl ani ochraně životního prostředí. Tepelná čerpadla jsou velmi účinné technologie, které významně pomáhají snižovat emise CO₂ při vytápění obytných domů i výrobních a kancelářských budov. S jejich větším rozšířením pomocí dotací se paradoxně počítá i v rámci Zeleného údělu. Poslanec Holmgren by tedy svým návrhem mohl způsobit, že v EU nebude možné dodržovat požadavky, které nařizuje potravinářské právo EU. A navíc by Unii přivedl do situace, že by Evropská komise z fondů EU rozdělovala dotace na pořízení technologií, které by jinou částí práva EU měly být zakázány. Nad tím by nevěřicně kroutili hlavou i proslavení radní v Kocourkova z knihy Ondřeje Sekory.

Díky striktním požadavkům stávajícího Nařízení 517/2014 o fluorovaných skleníkových plynech se množství HFC plynů v zařízeních postupně snižuje, stejně jako klesá hodnota jejich potenciálu

globálního oteplování. Přes veškerou snahu vývojářů ještě není za hydrofluorocarbon dostupná v praxi použitelná adekvátní náhrada pro všechny druhy zařízení dle jejich výkonů, teplot a velikostí. Urychlení jeho zákazu, jak je navrhuje zástupce frakce Zelených, v jejichž řadách působí i europoslanci zvolení v ČR za Piráty, na rozdíl od jejich predikovatelného postupného snižování zakotveného v současném znění práva EU, by přivedilo paralýzu rozsáhlé části nejen potravinářského sektoru, ale i mnoha průmyslových továren, kde je chlazení rovněž používáno mim jiné i s ohledem na požadavky práva EU v oblasti pracovních podmínek zaměstnanců.

Podle výsledků různých vědeckých výzkumů před mnoha lety HFC, který unikal volně do ovzduší při likvidaci starých chladících zařízení, poškozoval ozónovou vrstvu kolem zeměkoule. Nyní je díky technickému pokroku již tento problém vyřešen a není nutné HFC zakazovat. Podle informací, které mi poskytli odborníci ze Sdružení výrobců domácích spotřebičů v ČR již působí firma, která se úspěšně zabývá recyklací tohoto plynu ze starých a vyřazovaných přístrojů. Jejich technologie zajišťuje, že při použití správné technologické praxe při likvidaci starých přístrojů tento plyn nepředstavuje žádné riziko pro životní prostředí. Ve všech firmách, které se v ČR zabývají ekologickou likvidací elektrospotřebičů, již nařizuje právo EU, už několik let pracují linky české výroby, které umí HFC ze starého přístroje kompletně bezpečně odsát do zásobní nádrže. Z ní je pak plyn za přísných bezpečnostních opatření převážení k recyklaci.

Díky několika patentům českých firem proces recyklace HFC funguje bez jakýchkoli úniků do ovzduší. Reálně tedy není důvod zakazovat toto chladící médium, které je používáno v mnoha spotřebičích, bez nichž se dnešní život neobejde.

Autor: Ivan David